

Barnkonsekvensanalys

Bilaga 4

Skola

Barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen

Innehållsförteckning

Barnkonsekvensanalys inom BKUF.....	3
Bakgrund	3
Vad är en barnkonsekvensanalys?.....	3
Syfte med barnkonsekvensanalys	3
Vad innehåller en barnkonsekvensanalys?	3
Praxis.....	3
Frågan som prövas.....	4
Forskning/Teori	4
Skollagen	4
Forskning.....	4
Sammanfattning av forskning.....	6
Metod	6
Skolan	7
Barnets/barnens synpunkter	7
Analys av elevernas synpunkter	8
Skolan, Skolmiljö	8
Matsal/matsituation	8
Rasten och rastaktiviteter.....	8
Fritids	9
Vägen till och från skolan.....	9
Verksamhetens perspektiv	9
Vårdnadshavare/medborgare perspektiv	10
Frågor synpunkter: Skola	10
Låt Barnkonventionen vägleda.....	10
Artikel 2: Rätt till likvärdiga villkor, jämlikhet och förbud mot diskriminering.	11
Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.	11

Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.	11
Analys av konsekvenser samt bedömning av barnets bästa.....	12
Negativa konsekvenser.....	12
Kompensatoriska åtgärder för barnens bästa.....	12
Positiva konsekvenser.....	13
Bedömning och ställningstagande.....	13
Slutsats	14
Referenser	16
Bilaga 1	17
Dokumentation av elevintervjuerna.....	17
Bilaga 2	22
Dialogmötet 19 oktober 2023	22
Skola.....	22
Frågor ställda via hemsidan, till och med 28 november 2023	22
Skola.....	22
Bilaga 3	24
Informationsbrev till vårdnadshavarna	24

Barnkonsekvensanalys inom BKUF

Bakgrund

En barnkonsekvensanalys (SKR, 2023) ska förutspå den påverkan en viss handling eller ett visst beslut kan få för barn och deras åtnjutande av sina rättigheter. Den utgår från artikel 3.1 i barnkonventionen: "Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas det som bedöms vara barnets bästa". Prövningen gäller det enskilda barnet, barn som grupp och gruppen barn. I beslutet och prioriteringen ska barns intressen och rättigheter väga tungt. Om barnens intressen inte kan gå först ska kompensande åtgärder övervägas på kort och på lång sikt. Processen ska vara transparent och dokumenteras. Barnens synpunkter på den fråga som ska prövas ska vara vägledande för prioriteringen. Barnets rätt att uttrycka sin åsikt bidrar med barnets perspektiv.

Vad är en barnkonsekvensanalys?

Barnkonsekvensanalys är ett verktyg för att omsätta barnkonventionen i handling och synliggöra barnets bästa.

Syfte med barnkonsekvensanalys

Att ge beslutsfattare ett systematiskt sätt att arbeta som försäkrar att barnperspektivet finns med i analysen och beslutet. På det sättet förbättras då barns och ungas levnadsvillkor. Barn är en särskilt sårbar grupp med begränsade möjligheter att vara en del av den demokratiska processen. Därför är det särskilt viktigt att analysera konsekvenserna av beslut som rör barn.

Vad innehåller en barnkonsekvensanalys?

En barnkonsekvensanalys omfattar de delar som ingår i prövning av barns bästa samt en analys som omfattar fler perspektiv och ett bredare resonemang. Dessa områden bör ingå i barnkonsekvensanalysen.

Praxis

Av SKR (2023, s 18) framgår att rättspraxis i flera domar har tydliggjort att barnkonventionen numera är en del av svensk rätt. Högsta domstolen har uttalat att principen om barnets bästa är grundläggande och att övriga artiklar i barnkonventionen ska läsas i ljuset av den principen.

Bedömningen och fastställandet av barnets bästa kräver ett rättssäkert förfarande.

Beslutsmotiveringen ska visa hur barnets bästa har beaktats och utifrån vilka faktorer bedömningen gjorts. Det ska också framgå vilka avvägningar som gjorts mellan barnets bästa och andra intressen. Om beslutet inte stämmer med barnets åsikter bör anledningen till detta också tydligt anges.

SKR (2023, s 18-19) skriver att: *“Kammarrätten visar dock att det inte alltid går att fastslå om ett beslut är förenligt med barnets bästa. Ett beslut kan innebära såväl negativa som positiva konsekvenser för ett barn. Ett beslut som rör flera barn eller barn i allmänhet kan vara positivt för några barn men negativt för andra. Det innebär att det inte alltid är möjligt att fastställa vad som är barnets bästa och det finns inte krav på en formell process enligt barnkonventionen. Det måste finnas ett tillräckligt beslutsunderlag för att kunna ge beslutsfattaren förutsättningar att kunna beakta barnets bästa. Konsekvenserna av ett beslut måste bland annat framgå i beslutsunderlaget.”*

Frågan som prövas

Sammanslagning av Bredgårds- och Hedenvindskolan på området kring Hedenvinds-/Vattudalsskolan i Strömsund.

Forskning/Teori

Skollagen

Barnets rätt till utbildning enligt artikel 28 i barnkonventionen finns i bestämmelser i Regeringsformen och skollagen (2 kapitlet 18§ första stycket regeringsformen och 7 kapitlet 2–3§§ skollagen). Artikel 12 om varje barns rätt att få komma till tals motsvaras av bestämmelser i skollagen och i läroplanerna (4 kapitlet 9§ skollagen, samt läroplanen för förskolan och läroplanerna för grundskolan, förskoleklassen, fritidshemmet, anpassad grundskola, sameskolan, specialskolan).

Forskning

För att kunna pröva barnets bästa i förhållande till befintlig forskning har vi inom ramen för barnkonsekvensanalysen tagit del av nedan rapporter och forskningsöversikter i ämnet. Även skolutredningen beaktar aktuell forskning inom området.

Kompetensförsörjning: Om man tittar på vad rektorer och lärare betraktar vara en attraktiv skola att arbeta på visar forskning att en skolstorlek på 200–800 elever tilltalar rektorerna. Små skolor verkar inte tilltalande på grund av de många gånger begränsade ekonomiska resurserna, en begränsad personal att arbeta med och försämrade karriärmöjligheter.

Studier visar på liknande sätt att storlek på skolan är en signifikant faktor bakom lärares beslut att söka ett jobb eller byta skola. Flera studier pekar

mot att små skolor har svårare att locka till sig och behålla lärare jämfört med andra skolor. Medelstora skolor runt 300 elever är en attraktiv skolstorlek för lärare och rektorer. De riktigt små skolorna med enbart några enstaka lärare kan bli väldigt sårbara vid sjukskrivningar eller om någon lärare slutar på skolan. Svårigheten att få in lärarvikarier är ett tänkbart dilemma. Till detta kan läggas konsekvenserna av kraven på lärarlegitimation och behörighet som kan innebära problem för de allra minsta skolorna. I kombination med att de riktigt små och stora skolorna inte uppfattas som lika attraktiva av vare sig lärare eller rektorer som medelstora skolor finns risken att genomströmningen av lärare och rektorer blir större på de mindre skolorna.

Kränkande behandling, mobbning och diskriminering: Forskningen är inte entydig: vissa studier påvisar lika mycket kränkningar, mobbning och diskriminering i små som i stora skolor, men att det upptäckts snabbare i små skolor.

Klasstorlek: Skolverkets kunskapsöversikt sammanfattar att såväl klasstorlek som lärartäthet har betydelse för elevernas resultat men att effekterna ofta varierar utifrån elevernas ålder och bakgrund. I huvudsak lokaliseras fördelar av att gå i en mindre klass till den första årskursen. Effekten av en mindre klasstorlek är betydligt starkare för elever med utländsk bakgrund, och för elever som är missgynnade vad gäller socioekonomisk och utbildningsmässig bakgrund. Effekten av klasstorlek är också beroende av lärarens kompetens. Skolverkets kunskapsöversikt från 2009 visar att klasstorlek och lärartäthet har betydelse för elevernas resultat. Men den resultatbilden visar att effekterna framförallt är tydliga för elever i de tidiga skolåren och för elever som i mindre utsträckning kan få stöd av hemmet i sitt skolarbete.

Kamrateffekter: Några av de starkaste positiva påverkansfaktorerna inom en skola är klassrumsklimatet och kamratinflytandet. Hattie (2012) menar att den mest avgörande faktorn för att lyckas som ny elev i en klass är att under den första månaden på en ny skola få en kamrat. Om den nya eleven inte lyckas med det så sänks chanserna till ett bra skolarbete markant. En god social miljö och goda kamratkontakter är en förutsättning för ett gott lärande. Att känna tillhörighet är centralt och därför är det så viktigt att arbetet med relationer och värdegrund alltid är närvarande som en naturlig del i hela skolarbetet. Studier visar också att svagpresterande elever generellt är extra känsliga för kamrateffekter, samt att de svagaste

eleverna är de som gynnas mest av att befinna sig en god social miljö. Det har också visat sig att kamrateffekter är större för pojkar än för flickor. För elever med höga resultat är inte kamrateffekterna lika betydande för skolresultatet.

Huvudmannens ansvar: Skolhuvudmannen ansvar för att skapa en långsiktighet för framgång där vetenskap och beprövad erfarenhet är viktiga nycklar i skolans systematiska skolutvecklingsarbete. I Skolverkets lägesbedömning från 2013 lyfts tre viktiga områden fram. För att säkerställa att barn och elever får den utbildning de har rätt till bör dessa områden samverka. När detta sker skapas goda förutsättningar för att nå god kvalitet, bättre resultat och likvärdighet:

- alla skolor måste utvecklas till bra skolor
- säkra tillgången på kompetenta lärare
- skolor och huvudmän behöver långsiktighet.

Sammanfattning av forskning

Inom ramen för barnkonsekvensanalysen har vi inte identifierat något stöd för att en sammanslagning skulle ha en negativ effekt på elevernas kunskapsresultat. Några av de starkaste positiva påverkansfaktorerna inom skolorna är klassrumsklimatet och kamratinflytandet. Sammansättningen av elever i en grupp och en god social miljö har stor betydelse för elevers inläring och resultat. Studier visar att svagpresterande elever generellt är extra känsliga för kamrateffekter, samt att de elever är de som gynnas mest av att befinna sig en god social miljö. Kamrateffekten är större för pojkar än för flickor.

Såväl klasstorlek som lärartäthet har betydelse för elevernas resultat men effekterna varierar utifrån elevernas ålder och bakgrund och är framförallt är tydliga för elever i de tidiga skolåren och för elever som i mindre utsträckning kan få stöd av hemmet i sitt skolarbete. I huvudsak lokaliseras fördelar av att gå i en mindre klass till den första årskursen. Effekten av klasstorlek är också beroende av lärarens kompetens.

Metod

För skolan valdes ett kvalitativt förhållningssätt med syfte att elevens röst skulle få genomslag i beslutet men också i eventuella kompenserande åtgärder.

Slumpmässigt utvalda elever i åk 1, åk 3 och åk 5 på båda skolorna fick i ett samtal/intervju ge sin syn på förslaget. Samtalsunderlaget togs fram av kuratorer inom elevhälsan för att passa elever i dessa åldrar.

Samtalet/intervjun var frivillig, efter varje träff fick deltagande elever med sig ett brev där syfte och arbetsgång presenterades för vårdnadshavare.

Vårdnadshavares och medborgare perspektivet med synpunkter och farhågor togs från dialogmötet i Strömsund den 19 oktober 2023 samt frågor och svar gällande skolutredningen på kommunens hemsida.

Skolan

Barnets/barnens synpunkter

Frågor som ställdes under intervjun till elever på Bredgård- och Hedenvindskolan

Eleverna får tänka fritt om hur de skulle önska en framtida skola om de fick bestämma, syftet med frågan är att de ska börja reflektera kring sitt nuläge och börja fundera kring vad som är viktigt på en skola.

1. Om du fick bygga en ny skola hur skulle den se ut och fungera?
 - Skolan, skolmiljön.
 - Matsal/matsituation.
 - Rasten och rastaktiviteter.
 - Fritids.
 - Vägen till och från skolan.

Beskrivning av förslaget i bilaga 4. Detta för att eleven ska få en "närmare" bild av förslaget och få möjlighet att ställa frågor direkt under samtalet.

2. Vad tänker ni om förslaget att Bredgårdskolan flyttar till Hedenvindskolan och Gröna alternativt Gula skolan och att Bredgårdsskolan byggs om till förskola? Vad känns bra och mindre bra? Klass, klasskamrater, personal med mera.
 - Skolan, skolmiljön.
 - Matsal/matsituation.
 - Rasten och rastaktiviteter.
 - Fritids.
 - Vägen till och från skolan.

Analys av elevernas synpunkter

Skolan, Skolmiljö

När det gäller förslaget att slå ihop Bredgårdsskolan med Hedenvindsskolan är de flesta intervjuade eleverna positiva till detta. De upplever det positivt att få fler nya kamrater. Någon elev uttrycker att det "känns pirrigt" och någon annan elev säger att "det är bra på ett sätt samtidigt vet jag inte riktigt vad jag ska säga". Några elever uttrycker tillit att de "vuxna löser det till det bästa" och "Jag tror att de vuxna vill att vi ska få det bra på den nya skolan bättre än på den gamla". Någon elev uttrycker att de har redan tidigare flyttat (Bikupan) och det gick bra. Bredgårdseleverna tar upp är att det är viktigt att ta med och följa sin klass.

Förslaget innebär en större förändring för Bredgårdseleverna eftersom de är de elever som kommer att flytta till Hedenvindsområdet. För Hedenvindseleverna innebär det en mindre förändring eftersom det inte innebär någon flytt förutom mellan byggnaderna inom skolområdet.

Matsal/matsituation

En god matsalssituation är något som eleverna poängterar. Att det ska vara lugnt i matsalen och att det går att sitta en tillräckligt lång stund. Idag upplevs det trångt och stressigt i matsalen på båda skolorna och att det är för kort tid att äta på. Eleverna vill kunna äta tillsammans klassvis.

Flera elever tar upp att Sörgård skulle vara ett bra alternativ för att kunna hantera matsalssituationen. Elevrådet på Hedenvind fick under pandemin besöka Sörgårds matsal för att titta på om det kunde vara en alternativ matsal för att begränsa kontakter och möjlig smitta.

Rasten och rastaktiviteter

Eleverna tar upp att det är viktigt att det finns ett bra varierat utbud på skolgården. Att utemiljön har tillräckligt med gungor och att det finns kamratgungor.

Bredgårdselever tar upp att de vill ta med vissa uteleksaker till den nya skolan. Idag upplever eleverna det trångt vid arenan på Vattudalsskolan. Ett förslag de tar upp är att byta cykelbanan mot en till arena. Några elever

tar upp att det kan vara lite jobbigt och läskigt med många barn ute på rast samtidigt. Ett förslag på åtgärd de själva framför är att då ha olika rasttider.

Fritids

Fritids är ett område som eleverna vid intervjuerna inte berör in lika stor utsträckning berör jämfört med de övriga områdena. Eleverna tycker dock att fritids måste vara anpassat efter ålder. Att eleverna får göra fler saker som passar olika åldrar vid en flytt.

Vägen till och från skolan

Eleverna anser att det är viktigt att skolvägen är säker, plogad på vintern och att det är tydligt var de ska gå över (45:an). De föreslår till exempel att det ska finnas ljussignaler.

Bredgårdseleverna i årskurs 1 tar upp att det idag på deras skola är läskigt vid bussarna.

Bredgårdseleverna i årskurs 3 säger att gå till skolan går bra och att det känns ok att gå över stora vägen. Hedenvindselever skolskjutsel elever ser positivt på att de inte behöver vänta och frysa lika länge eftersom turen idag går via Bredgårdsskolan. I övrigt tycker de att skolskjutsen funkar bra idag.

Verksamhetens perspektiv

Likt eleverna så har verksamheterna valt att se på förslaget om samordning på lite olika sätt då förändringen påverkar dem lite olika. Viktigt att de olika aspekterna kommer fram och belyses för att kunna hanteras av verksamheten.

Att samla alla på samma område ger mer gemenskap, eleverna får ett större socialt nätverk, det ger också större möjligheter i att dela klasser/grupper i olika undervisningsgrupper och efter ämnen. Det ger också större möjlighet att utveckla, samordna och nyttja specialsalar på ett samlat område. Det är viktigt att den frågan finns med i processen. Samlad kompetens ger högre behörighet, möjlighet att rekrytera vilket på sikt kan innebära att fler elever når högre betygsnivåer för att nämna några.

Verksamheterna tar också upp att matsituationen behöver ses över för att skapa matro och för att chans att upprätthålla kommunens matpolicy, utmanande redan idag på de båda skolorna. Vidare finns det frågetecken

kring utemiljön runt Gröna Skolan/Gula skolan och att en längre resväg kan göra att eleverna får skjuts i större utsträckning än idag.

Gemensamt för båda verksamheterna är att man tror att samordningen går att lösa med framförhållning, dialog och planering tillsammans med alla inblandade.

Vårdnadshavare/medborgare perspektiv

I de dialogmöten som varit och på kommunens hemsida kring frågor och svar gällande skolutredningen har vårdnadshavare och kommunmedborgaren fått fråga och tycka till om en framtida organisation av skola och förskola i kommunen.

I bilaga 2 finns de frågor och synpunkter som kan härledas till skola i förslaget rörande förändringar i Strömsunds tätort. Nedan kommer en sammanställning av de frågor och synpunkter som lämnats.

Frågor synpunkter: Skola

Analyserar vi de frågor som ställts och inkommit rörande förslaget så är matsituationen det som elever och vårdnadshavare lyfter som största oron/utmaningen i förslaget. Tittar vi till vad eleverna svarat så är matsituationen och miljön kring skollunchen en utmaning/problem på båda skolorna och den måste i dialog med tekniska avdelningen få en förändring till kommande läsår.

Vidare så lyfts frågan kring trygg skolväg och då framförallt övergången Europaväg 45 och hur den kan göras säker. Idag har båda skolorna elever som korsar vägen för att gå till respektive skola men inte i det antal som blir vid ett eventuellt beslut. Eleverna delar de vuxnas oro kring färdvägen till skolan men vi ser tydlig skillnad utifrån ålder hur man tänker.

Kompetens och behörighet är den sista av punkterna som vårdnadshavare/medborgare lyfter kring förslaget om samordningen av skola. Skolutredningen delar vårdnadshavare/medborgarens bild av att kompetens och behörighet är viktigt för deras barns skolgång och framtida måluppfyllelse. För eleverna är det tryggheten i sin klass/grupp som är det viktiga och att de har känd personal med sig vid övergången.

Låt Barnkonventionen vägleda

Vid en prövning av barnets bästa måste först och främst grundprinciperna om ickediskriminering (artikel 2), barnets rätt till liv och utveckling (artikel

6) samt barnets rätt att göra sin röst hörd och få den beaktad (artikel 12). Artikel 3(en bedömning av barnets bästa) kommer att genomföras i ett eget avsnitt eftersom den ligger tillgrund för bedömning och beslut.

Artikel 2: Rätt till likvärdiga villkor, jämlikhet och förbud mot diskriminering.

En samordning bedöms ge goda förutsättningar för likvärdiga villkor gällande utbildning för eleverna på Bredgård- och Hedenvindskolan. Ingen elev bedöms diskrimineras till följd av en flytt.

Elevgrupper som kan ligga i riskzonen att inte gynnas av samordningen i samma utsträckning som övriga elevgrupper har identifierats. Elever med neuropsykiatriska funktionshinder eller sociala svårigheter riskerar i högre grad än andra elever negativa konsekvenser av skolbyte och på så sätt inte ha lika villkor som övriga elever.

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Enligt skolutredningen behöver Strömsunds kommun se över skolororganisationen utifrån ett ekonomisk, demografiskt och rekryteringsperspektiv inför framtiden. En samorganisering ger förutsättningar till mer resurser i form av elever och lärare. I skolutredningen listas flera positiva effekter av en samorganisation.

Mot bakgrund av liggande förslag finns förutsättningar som gynnar elevernas optimala utveckling görs bedömningen att artikel 6 i barnkonventionen respekteras. Dock finns det grupper av elever för vilka beslutet om en samorganisering kan ha negativ påverkan. De elever som har svårigheter socialt, svårt med förändringar eller som inte trivs i större grupper behöver få extra uppmärksamhet och möjligheter till förberedelse och stöd av skolpersonal inför, under och efter en flytt/omorganisation.

Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

Eftersom beslutet rör barnens/elevernas skolsituation och kommer påverka deras vardag är det viktigt att förstå hur barnen tänker och tycker kring frågan, samt vad barnen/eleverna önskar att beslutsfattarna förstår och gör utifrån barnets perspektiv på förslaget.

Barnens/elevernas åsikter i denna fråga har hämtats in genom gruppintervjuer i åk 1, åk 3 och åk 5 på båda skolorna. Samtalen har anpassats efter elevernas åldrar och strukturerats upp i samverkan med elevhälsan. Alla elevers åsikter har tagits i beaktande då intervjumaterialet strukturerats. De åsikter barnen lyft fram i frågan redovisas tidigare i underlaget samt i bilaga 1.

Elevernas åsikter och perspektiv har vägts in utifrån ålder och mognas och tillsammans med kunskap från forskning i ämnet och skolutredningen. Elevernas frågor har omhändertagits under rubriken Kompensatoriska åtgärder för barnets bästa, med uppmaning om att rektor och förvaltning gör en noggrann plan där barnen/eleverna involveras i förberedelse, genomförande och uppföljning av förändringen.

Analys av konsekvenser samt bedömning av barnets bästa

Negativa konsekvenser

Lunchen är en viktig del i dagen för eleven. Det ska vara en tid för återhämtning, påfyllnad av ny energi och det goda samtalet mellan elever och vuxna vid matbordet. Eleverna beskriver inte lunchen på det sättet på någon av skolorna, en stressig miljö med stundom hög ljudnivå och för kort tid att äta. Alternativ för att lösa lunchsituationen finns idag för båda skolorna men behöver ses över ur ett barnperspektiv på både kort och lång sikt oavsett beslut i frågan.

Kompensatoriska åtgärder för barnets bästa

Om en samorganisering ska genomföras bör en plan tas fram för att lindra konsekvenserna och trygga eleverna inför en samorganisering. Åtgärder behöver tas fram för att göra eleverna delaktiga och trygga i förberedelsefasen inför en flytt och vid mottagandet, samt uppföljande åtgärder som följer resultatet och konsekvenserna av samorganiseringen på såväl grupp- som individnivå.

Att känna oro kring förändringar är en naturlig känsla men man behöver ha återkommande uppföljning av elevernas upplevelser för att säkerställa att eleverna kommer in i ett positivt socialt sammanhang, känner trygghet på skolan, har vänner och att oron för mobbning och utsatthet minskar.

I en av intervjuerna lyfte en elev önskemålet till studiebesök och förberedelse innan flytt. En handlingsplan över hur samordningen ska gå till

där eleverna finns med behöver tas fram för att skapa trygghet och delaktighet. Elevhälsan kommer att ha en viktig roll den första tiden i att planera för trygghetsskapande insatser på såväl grupp- som individnivå.

Positiva konsekvenser

Utifrån de kostnadskalkyler som framgår av skolutredningen tycks de ekonomiska förutsättningarna för att bedriva Bredgårds- och Hedenvinds skolor med en budget i balans inte vara görbart. De beräknade intäkterna minskar de närmaste åren, både från statligt och kommunalt håll. De kostnadskalkyler som presenteras försvårar i dagsläget en god kvalitet på undervisningen. Skolorna har idag kompetent personal och eleverna uttrycker att de känner sig trygga på skolan, men med rådande ekonomiska förutsättningar kommer detta enligt prognos och elevunderlaget inte fortgå.

Enligt utredningen skulle en samorganisering göra att vi får en förbättrad ekonomi, vilket skapar bättre förutsättningar att ytterligare öka kvaliteten i undervisningen och möjlighet att rekrytera/attrahera utbildade lärare. Det ger förutsättningar att leva upp till kraven i skollagen.

Eleverna får då tillgång till en stabil och trygg skola med behöriga lärare, mer kvalitativ undervisning. En samorganisering ökar möjligheter till differentiering med möjligheter att dela grupper i olika undervisningsgrupper över dagen och efter ämnen. Eleverna får också ökade möjligheter till sociala kontakter med jämnåriga. I förlängningen kan detta öka elevernas måluppfyllelse.

Den enskilt största framgångsfaktorn av betydelse för elevers resultat handlar om lärares kompetens, förmåga och engagemang. Förslaget om en samorganisering av de två skolorna Bredgård- och Hedenvindskolan ökar möjligheterna att anställa behöriga lärare och bidrar till kontinuitet i lärarkåren med kollegialt utbyte, lärande och utveckling samt en höjd kvalitet på undervisningen.

Bedömning och ställningstagande

Forskning såväl som befintliga ekonomiska förutsättningar talar för att en samorganisering kan stärka kvaliteten på undervisningen och därmed i förlängningen öka måluppfyllelsen för eleverna. Ett av skolans viktigaste uppdrag är att följa skollagen och skapa så goda förutsättningar som möjligt för eleverna att nå så långt som möjligt.

Vet vad man har men inte vad man får perspektivet, oro inför att lämna något tryggt, och komma till något ovisst samt hur det kommer påverka det sociala sammanhanget finns hos deltagarna i intervjuerna. Denna oro ska tas på allvar, men om skolan gör ett bra jobb med att integrera eleverna från de båda skolorna, är bedömningen att avseende oro så är den negativa konsekvensen kortsiktig eftersom den är övergående.

Matsituationen har tagits upp från eleverna på båda skolorna kring hur det ser ut idag. En genomlysning av vilka lösningar som finns och kan finnas måste göras ur ett barnperspektiv. Det är viktigt att eleverna får sitta ned och äta i lugn och ro, surra lite med bordsgrannen och få matro.

Utemiljö kring Gröna skolan alternativt Gula skolan är inte idag anpassad efter den mängd elever som kommer att ha sin skolgång på området vid beslut om samordning av skolorna. Utemiljön behöver ses över och utvecklas för att passa ålder och antal elever då rasten och bra rastaktiviteter stärker lärandet och måendet på skolan.

Vägen till skolan, bedömningen är att den inte överväger de positiva effekter i form av förhöjd kvalitet på utbildningen, minskade kostnader och elevernas ökade möjligheter till fler sociala kontakter med jämnåriga på en gemensam större skola. Förhoppningen om nya och fler kompisar var något som lyftes fram under gruppintervjuerna. En trygg skolväg behöver tittas vidare på utifrån synpunkter från både elever och vårdnadshavare.

En fortsatt drift av Bredgårds- och Hedenvindskolan som egna enheter skulle leda till budgetunderskott som i förlängningen riskerar en sänkning av kvaliteten i undervisningen. En sammanslagning av skolorna kan istället generera positiva sociala och undervisningskvalitetsmässiga effekter med fler jämnåriga kamrater och kontinuitet i lärarkåren, såväl som en möjlighet att hålla budget.

Slutsats

Med utgångspunkt i forskning, statistik och elevernas egna röster bedömer förvaltningen som genomfört barnkonsekvensanalysen att förslaget i bilaga 4 det vill säga att Bredgårdskolan flyttar till Hedenvindskolan och Gröna alternativt Gula skolan inte strider mot det som kan bedömas som barnets bästa.

Viktigt att arbetet med att säkerställa en bra matsituation för eleverna, en trygg och säker skolväg samt en bra och anpassad utemiljö kring Gröna/Gula skolan tar vid efter eventuellt beslut då samverkan med

interna och externa aktörer kommer att behövas för att hitta bästa lösningen för våra barn/elever.

Vidare föreslås att även fatta beslut om att en konsekvensutvärdering genomförs inom ett år efter organisationsförändringen för att följa upp och bedöma om man har uppnått önskade effekter gällande budget i balans och kvalitet i undervisningen, eller om man behöver vidta ytterligare åtgärder.

Referenser

Adolfsson, C-H. (2014). Skolstorlekens påverkan på elevers skolprestationer och sociala situation i skolan – En forskningsöversikt. Linnéuniversitetet.

Boverket (2020). *Storlekens betydelse – för och nackdelar med stora eller små enheter*. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/arbetsatt/skolors-miljo/strategiska-vagval/storlekens-betydelse/> Hämtad 2023-12-04.

Forskning för klassrummet Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i praktiken, 2013, www.skolverket.se ISBN: 978-91-7559-064-6

Hattie, J. (2012). Synligt lärande för lärare. Stockholm: Natur & Kultur

Jarl, M., Blossing, U. & Andersson, K. (2017). Att organisera för skolframgång. Strategier för en likvärdig skola. Stockholm: Natur & kultur.

RAPPORT 387 2013 Skolverkets lägesbedömning 2013, Beställningsnr: 13 1332 ISSN: 1103-2421 ISRN: SKOLV-R-387-SE

SKL. (2018). Om sambandet mellan skolstorlek och utbildningsresultat.

Skolinspektionen. (2022). *Skolinspektionens årsrapport 2021. Påfrestningar riktar ljuset mot huvudmannens ansvarstagande*. Skolinspektionen Stockholm

Skolverket. (2014). *Övergångar inom och mellan skolor och skolformer Hur övergångar kan främja en kontinuitet i skolgången från förskolan till gymnasieskolan*. Skolverket Stockholm.

Skolstorlekens påverkan på elevers skolprestationer och sociala situation i skolan En forskningsöversikt Av: Carl-Henrik Adolfsson Linnéuniversitet 2014

SKR. (2023) *Barnkonsekvensanalys - Stödmaterial till fördjupad bedömning av barnets bästa*. Sveriges Kommuner och Regioner

Vad påverkar resultaten i svensk grundskola? Kunskapsöversikt om betydelsen av olika faktorer ISBN: 978-91-85545-67-4 Form: Ordförrådet AB

Bilaga 1

Dokumentation av elevintervjuerna

Elevintervjuerna genomfördes i årskurserna 1, 3 och 5 vid Bredgårdsskolan och Hedenvindsskolan. De elever som intervjuades fick med sig ett informationsbrev hem där det förklarades att deras barn varit med i en barnkonsekvensanalys rörande de förslag som lagts kring framtida skolorganisation i Strömsund kommun.

Texten nedan har gulmarkerats vid elevernas synpunkter på organisationsförslaget och har grönmarkerats där eleverna kommit med ett förslag till lösning på ett "problem" som de upplever kan uppstå vid organisationsförslagets genomförande.

Bredgårdsskolan	Hedenvindsskolan
<p>Årskurs 1 Skolmiljö</p> <p>Det finns mer fler klassrum och alla kan vara i samma hus hela tiden. Att alla ryms. Större matsal. Det finns mer plast och det blir mindre kö i matsalen. Påverka matsedeln. Mer leksaker ute. Anpassa utemiljön efter både stora och mindre barn. Att få nya fler kamrater och att alla klasskamrater följer med.</p> <p>Att få ett eget grupperum. Kunna spela mer på dator.</p> <p>Det kan funka svarar en elev på frågan om att två skolor slås ihop till en skola.</p> <p><u>Rastmiljö</u></p> <p>Det finns mer saker att göra på rast på en större skola. Nya leksaker.</p> <p>Det kan vara lite jobbigt och läskigt med många barn ute på rast samtidigt. Man kan då ha olika rasttider.</p> <p>Eleverna vill ta med vissa uteleksaker till den nya skolan.</p>	<p>Årskurs 1 Skolmiljö</p> <p>En ny skola: Ska ha högre stolar (Andra möbler). Större toa. Frånare toa på gymnastiken.</p> <p><u>Rastmiljö</u></p> <p>Ute ska det vara fler svårare klätterställningar och fler kompisgungor. Större ruschkan. Klibbigare golv. Fler gungor i mitten. Gräs på fotbollsplanen. En <u>barnarena</u> som det finns på <u>Vattudal</u>.</p> <p>Matsalsmiljö</p> <p>Matsalen ska ha bättre trappa (hellre betong än asfalt). Lägre ljudnivå i matsalen, att man får sitta lite längre i matsalen (längre mattid). Ibland är det trångt i matsalen i dag.</p> <p>Färdväg till och från skolan</p> <p>Lite senare skolskjuts så man får sova lite längre. I övrigt är det bra i dag.</p>

<p>Matsalsmiljö</p> <p>Det är viktigt att äta i en bra lokal med lite "stök". Att det är en lugn matsal där det går att sitta en lång stund. Eleverna vill vara med och välja mat. Alla ska kunna vara tillsammans t.ex. alla i årskurs 1.</p> <p>Färdväg till och från skolan</p> <p>Det är viktigt att det är plogat på vintern och tydligt var man ska gå över vägen. Att det är en bra väg till skolan t.ex. varningsljus i rondellen. Skolvägen ska vara säker.</p> <p>På vår skola i dag är det läskigt vid bussarna.</p> <p>Om det blir 2026 då vill vi byta skola.</p> <p>De kan tänka sig att vara referenser fler gånger.</p> <p>Fritids</p> <p>Eleverna vill kunna bada på fritids. Viktig att det finns bra leksaker på fritids.</p> <p>Eleverna tycker att det känns spännande med en ny skola. En elev säger att: "Jag tror att de vuxna vill att vi ska få det bra på den nya skolan bättre än på den gamla".</p> <p>De kan tänka sig att var referenser fler gånger.</p>	<p>Fritids</p> <p>Fritids ska ha mer pyssel, mer legotid och Ipad. Mera fritidsbad</p> <p>Vad eleverna tycker om förslaget:</p> <p>Det är bra att det blir fler kamrater.</p> <p>Jag vill få fler kompisar.</p> <p>Det är en bra idé att flytta ihop skolor eftersom man får kompisar.</p> <p>Eleverna anser att matsalen måste fixas för att få matro och Sörgård är ett bra alternativ.</p> <p>Det är bra att det är fler barn i samma ålder.</p> <p>Jag vill ha mer träslöjd. Jag vill ha mer utflykter.</p> <p>Skolvägen ska ha ljussignaler och klätterställningar efter vägen.</p> <p>Mer leksaker på fritids.</p> <p>De kan vara referens vid behov.</p>
<p>Bredgårdsskolan</p> <p>Årskurs 3</p> <p>Skolmiljö</p> <p>Det är bra att man trivs på en ny skola och mår bra. Att få göra roliga grejer t.ex. få bada.</p> <p>Det är viktigt att få med sig klasskamrater och samma personal. Det är jobbigt att byta mellan många lärare.</p>	<p>Hedenvindsskolan</p> <p>Årskurs 3</p> <p>Skolmiljö</p> <p>Eleverna tycker det är viktigt att med stora rum och att man kan sitta flera tillsammans. Att få lite mer plats och att kunna bre ut sig. Grupprum är viktigt. Lite mera</p>

<p><u>Rastmiljö</u></p> <p>Att få en bättre utegård. Den bästa utegungan är stängd i dag eftersom det hände en olycka.</p> <p>Vissa klasser är idag högljudda och behöver dämpa sig. Hur man gör i klassrummet är viktigt. Vårat klassrum är bra.</p> <p>Det är viktigt att det finns många roliga saker att göra ute.</p> <p>Det är roligt att klättra mellan klätterställningarna borta på Hedenvind.</p> <p>Matsalsmiljö</p> <p>Matsalen är idag inte så bra idag. Den är liten. Vi var tvungna att stressa. Det är viktigt att det är lugn och ro, bra trivsel och att man inte behöver stressa. Det är jobbigt att 5:or har uteskor på sig för då blir vi blöta. Det är viktigt att alla har skor eller att alla går i sockar.</p> <p>Vissa maträtter är inte goda.</p> <p>En elev tycker att: Förslaget känns jättebra. Jag vill flytta. Det är mer barn.</p> <p>En annan eleven anser följande: Tycker det är bra här (Bredgård). Det var tråkigt att flytta från Bikupan. Vi har redan bytt från Bikupan och det gick bra.</p> <p>Den ena eleven säger: Hedenvindsskolan är bättre.</p> <p>Det känns bra att kunna ha snöbollskrig.</p> <p>Färdväg till och från skolan</p> <p>Eleverna säger att det känns ok att gå över vägen (45:an).</p>	<p>space och självbord för alla. Egna bord som x har så det inte blir en massa tjafs.</p> <p><u>Rastmiljö</u></p> <p>Skolgården ska ha bredare ruschkanor med trappa och kompisgungor. Eleverna vill ha en riktig borg med stege/trappa. Göra lek-områdena lite mera lika. Eleverna vill ha en klätterställning. En stor klätterställning som är en större utmaning. En högre ruschkana.</p> <p>Matsalsmiljö</p> <p>Matsalen ska vara större för att få bättre mattid, matro och lite mer plats. Matan öppnar lite sent idag. Eleverna säger att de blir stressade när nästa klass kommit och väntar på dem.</p> <p>Färdväg till och från skolan</p> <p>Att gå till skolan går bra. Det går bra att åka skolskjuts.</p> <p>Fritids</p> <p>Fritids ska ha mer och bättre lego att bygga med. Det är bra med åldersindelad fritidshem och att det är rymligt. Idag finns det lite att välja mellan. Det behövs mer att välja mellan t.ex. se på film och göra klart.</p> <p>Utifrån förslaget tänker eleverna följande:</p> <p>Fördelar:</p> <p>Eleverna tycker att det blir fler kompisar att vara med.</p> <p>En elev säger att förslaget det är bra. Jag har många kompisar som går på Bredgård.</p>
---	---

<p>Det skulle vara bra att få flytta nu.</p> <p>Det är bra med fler kompisar i årskurs 3. (Båda eleverna känner många kompisar på Hedenvind).</p> <p>Fritids</p> <p>Bägge eleverna är inte på fritids men de har gått tidigare. Eleverna tycker att fritids måste vara anpassat efter ålder. Att de äldre inte eleverna inte behöver göra det småbarnen gör. Att eleverna får göra fler saker som passar olika åldrar vid en flytt.</p> <p>Eleverna tycker det skulle vara roligt med en ny miljö.</p> <p>De kan tänka sig att vara referens fler gånger.</p>	<p>En annan elev säger att det är bra på ett sätt samtidigt vet jag inte riktigt vad jag ska säga.</p> <p>Det är bra med rödljus när man går över 45:an eftersom en del bilister inte stannar för barn.</p> <p>Eleverna ser att vägen till skolan blir en fördel eftersom vi inte behöver vänta på skolskjutsen och frysa.</p> <p>Faror:</p> <p>Eleverna ser en fara gällande skolgården och matsalen att allt inte får plats.</p> <p>Eleverna kan tänka sig att vara referens igen.</p>
<p>Bredgårdsskolan</p>	<p>Hedenvindsskolan</p>
<p>Årskurs 5</p> <p>Skolmiljö</p> <p>Eleverna tycker det är viktig med bra utrymme med bra utrymmen.</p> <p>Rastmiljö</p> <p>Utemiljön ska ha tillräckligt med gungor och att det finns kamratgungor. Att det finns lekborgar med tunnel. Hedenvindsskolans lekborg är bra.</p> <p>Att det finns ett bra varierat utbud på skolgården är viktigt.</p> <p>Matsalsmiljö</p> <p>Matsalen skulle ha brickor för att det går lättare att bära. Det ska vara lugnt i matsalen och gott om tid att få äta.</p>	<p>Årskurs 5</p> <p>Skolmiljö</p> <p>Eleverna tycker det är viktigt vid en ny skola att det finns gott om toaletter.</p> <p>Tre elever tycker att det funkar bra idag med dagens skola.</p> <p>Rastmiljö</p> <p>Eleverna tycker att att det skulle finnas mer vanliga gungor. Det är trångt på Vattudalsarenan. Det behövs en till. Man skulle kunna byta cykelbanan till en idrottsarena.</p> <p>Matsalsmiljö</p> <p>Matsalen har för hög ljudvolym och det är för kort tid att äta på 20 minuter.</p>

<p>Fritids</p> <p>Ingen i klassen går på fritids. Eleverna anser att fritids aktiviteter måste anpassas mer efter ålder.</p> <p>Den ena eleven vill behålla det man har och den andra eleven tycker det låter spännande. De skulle vilja göra studiebesök.</p> <p>Eleverna tycker det nya förslaget innebär att:</p> <ul style="list-style-type: none">-Bra att man får träffa fler kompisar.-Det är viktigt att ta med sin klass och grupp.- Den ena eleven tycker det känns pirrigt att börja på gula skolan. Den andra eleven tycker det känns kul att börja på gula skolan. <p>Eleverna tycker att det känns ok med trafiken men det är jobbigt att gå.</p> <p>-Den ena eleven säger att: Jag får åka <u>epa</u>.</p> <p>De kan vara referenser igen.</p>	<p>Skolskjutsen funkar bra idag. En elev säger att hen några gånger har kommit försent med skolskjutsen.</p> <p>Elevernas synpunkter på förslaget är följande:</p> <p>Jag tycker det låter bra. Vissa har ett barn här och ett barn på <u>Bredgård</u>. Jag känner någon på <u>Bredgård</u>.</p> <p>Eleverna tycker att matsalssituationen bör ses över så eleverna får bra med tid. <u>Sör-gård är ett alternativ. Eleverna tror matsalen funkar.</u></p> <p><u>Det behövs tydliga övergångsställen. Man kan ha trafikljus.</u></p> <p>Några elever har inga fler synpunkter på förslaget.</p> <p>En elev tror att de vuxna löser det till det bästa.</p> <p>Eleverna vill ha mindre fisk och inte ha gröt när det är lång dag.</p> <p>Eleverna tycker att det hade varit kul med någon ruschkana vid Gula skolan.</p> <p><u>Det känns bra.</u></p> <p>Eleverna kan vara referens igen vid behov.</p>
---	--

Bilaga 2

Dialogmötet 19 oktober 2023

Syftet med dialogmötena var att allmänheten skulle kunna komma och lyssna och ställa frågor kring förslagen i Skolutredningen. I dialogmötet den 19/10 på Folkets hus i Strömsund deltog 52st. Nedan kommer de frågor som har bärighet till barnkonsekvensanalysen.

Skola

45:an, och övergången, har den tänkts något mera i frågan?

Antal olika saker behöver göras. En samverkan med den som driver vägen behöver tas för att göra det tryggt för barnen att gå från Bredgård till Hedenvind. Idag går det redan barn från områden på andra sidan av 45:an från till exempel Tingvalla.

Förslaget för att slå ihop Bredgård/Hedenvind, hur skulle det bli bättre kring kompetens och behörigheten?

En större samlad verksamhet attraherar tror vi. Behöver jobba i ett helhetsperspektiv. Blir flera behöriga på samma plats ger energi och utveckling, spetskompetens och möjlighet till skolutveckling inom olika områden. Behörigheten är hög idag men skulle bli högre.

Frågor ställda via hemsidan, till och med 28 november 2023

Efter att skolutredningen presenterats öppnades en hemsida där kommunmedborgaren fick ställa frågor och få svar kring sina funderingar och samtidigt också ge sina synpunkter på utredningen och de olika förslagen. Nedan kommer de frågor som har bärighet till barnkonsekvensanalysen.

Skola

Hur tänker man kring att många elever som idag kan gå till skolan kommer behöva skjuts?

Det finns i dagsläget ett rödljus vid E45 och sannolikt kan detta behöva kompletteras med att till exempel vuxna följer barnen. Det finns många goda exempel från runtom i Sverige där vuxna från, till exempel ett kvarter, går med en grupp barn till skolan. På så sätt kan man förenkla genom att gransamverka. Allt är inte kommunens ansvar att lösa.

Ni skriver angående rödljusövergångar, att det sannolikt behöver kompletteras och att allt inte är kommunens ansvar. Men det tycker inte jag håller ihop. Det är faktiskt ert jobb att ha allt sånt på plats för oss att ta ställning till, så det tycker jag att ni ska ha ett klarare svar på. Kommer det fler övergångar enkelt ja eller nej svar. I den privata sektorn där jag jobbar fungerar aldrig (det är sannolikt som svar).

Det går inte att svara ja eller nej på frågan då barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen inte sköter eller bestämmer över gator, vägar med mera. Däremot kommer vi att driva frågan om det blir aktuellt.

Hur tänker man att det kommer fungera med måltiderna? Det är redan nu trångt och stökigt i matsalen på Vattudal.

Vi pekar på matsalsfrågan i utredningen och har bland annat som förslag att det går att använda Sörgård.

Som läget är nu i matsalen på Vattudal så har barnen 20 minuter på sig att köa och äta sig mätta. Det fungerar INTE för låg och mellanstadiet. Flera gånger i veckan berättar barnen om att de har ont i magen och är hungriga. Hur ska fler barn få plats i matsalen? Detta problem har dessutom lyfts flera gånger med skolan utan åtgärd.

I skolutredningen finns det beskrivet förslag till lösningar för lunchserveringen. När det gäller synpunkter kring hur situationen är just nu är du välkommen att kontakta ansvarig rektor, i andra hand kan du använda vår klagomålshantering

Bilaga 3

Informationsbrev till vårdnadshavarna

De elever som intervjuades vid Bredgårdsskolan och Hedenvindskolan fick med sig detta informationsbrev hem. Återkoppling från vårdnadshavare har inte skett.

1(1)

Barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen

Barnkonsekvensanalys

Vi skriver till dig för att informera att vi träffat och samtalat med ditt barn rörande de förslag som lagts kring framtida skolorganisation i Strömsunds Kommun.

I varje större förändring som kan påverka barn och unga ska en Barnkonsekvensanalys göras för att säkerställa att barnens perspektiv tagits i åtanke och att deras tankar och funderingar vägleder i beslut men också vilka delar som behöver beläggas extra för att säkra en trygg och säker förändring.

Hur har vi tänkt?

Vi har slumpmässigt valt ut 2 elever i åk 1, åk 3 och åk 5 på Bredgårds- och Hedenvindskolan samt 2 reserver vid sjukdom eller om man inte önskar delta. Utifrån detta har vi haft en intervju för att kunna ta reda på mera och mer precis vad eleverna tänker, tycker och funderar på kring en förändring. Detta kommer sedan att vara ett underlag för nämnden inför beslut i frågan.

Vad har vi pratat om?

Vi har under samtal pratat kring de områden som eleverna berörs mest av i de förslag som ligger, skolmiljö, rastmiljö, matsalen, fritids och färdvägen till och från skolan.

Avslutningsvis

Vi vill avsluta med att säga att vi haft bra och mycket givande samtal och fått ta del av många kloka och intressanta tankar som leder arbetet framåt.

Vill ni komma i kontakt med oss så finns våra kontaktuppgifter nedan.

I tjänsten

Fredrik Jonsson
0670-16255

Hans Olof Carlsson
0670-16147

Strömsunds Kommun

Storgatan 15 • Box 500 • 833 24 Strömsund • E-post kommun@stromsund.se
Telefon 0670-161 00 vx • Telefax 0670-161 05 • Bankgiro 991-1918